

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 28 augustus 2003, Cassina v Classico Mobile

rood-blauwe stoel Rietveld

LC1 en LC2 stoelen Le Corbusier

AUTEURSRECHT

Plaats openbaarmaking: via in Nederland geadverteerde website te koop aanbieden in Nederland

Classico Mobile voert voorts aan dat de verkoop van de hierboven genoemde meubelen slechts af fabriek in Italië plaatsvindt, zodat in Nederland geen auteursrechten geschonden worden, zelfs niet als aan Nederlanders (in Italië) wordt verkocht. Nu via het internetadres www.classicomobile.com, waar via de in het NRC Handelsblad geplaatste advertenties de aandacht op is gevestigd, ook in Nederland de inbreukmakende meubelmodellen op de werken van Le Corbusier en Rietveld te koop worden aangeboden, is een verbod zoals door Cassina gevorderd gerechtvaardigd.

Vindplaatsen: NJ 2003, 640; IER 2004, nr. 5, p. 25, m.nt Speyaert; LJN AI1638

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 28 augustus 2003

(Rullmann)

KG 03/1457 SR

de vennootschap naar Italiaans recht CASSINA S.P.A., gevestigd te Meda, Italië,
e i s e r e s bij dagvaarding van 15 juli 2003,
procureur mr. N.D.R. Nefkens,
t e g e n :

de vennootschap naar Italiaans recht CLASSICO MOBILE S.R.L., gevestigd te
Colognola ai Colli (Verona), Italië,
g e d a a g d e , in persoon verschenen bij haar directeur (...).

Verloop van de procedure

Ter terechtzitting van 19 augustus 2003 heeft eiseres, verder te noemen Cassina, gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Gedaagde, verder te noemen Classico Mobile, heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Na verder debat hebben partijen vonnis gevraagd.

Gronden van de beslissing

1. In dit vonnis wordt uitgegaan van de volgende feiten.
a. Cassina is een Italiaanse meubelfabrikant die krachtens een licentieovereenkomst met de auteursrechthebbenden op meubelmodellen van Le Corbusier (de Stichting naar Frans recht La Fondation Le Corbusier, J. Vauthier-Jeanneret en P. Barsac Perriand) en van Gerrit Th. Rietveld (de Stichting Auteursrecht Gerrit Th. Rietveld) het exclusieve recht heeft verkregen deze meubelmodellen te produceren en verkopen. Dit betreffen de meubelmodellen LC1, LC2, LC3, LC4, LC6, LC7, LC8, LC9, LC10-P, LC11-P en Casiers-standaard, ontworpen door Le Corbusier, alsmede de stoel Red & Blue, ontworpen door Rietveld. Aan Cassina is voorts volmacht verleend om in eigen naam, zonder tussenkomst van de auteursrechthebbenden, in rechte op te treden tegen inbreuken op deze rechten.

b. Classico Mobile houdt zich onder meer bezig met het aanbieden en de verkoop van reproducties van klassieke meubelmodellen. Classico Mobile heeft een website, www.classicomobile.com, waarop de meubelmodellen, waaronder de modellen zoals vermeld onder 1.a., worden aangeboden.

c. De website begint met de tekst: "Möbelmodelle dieser berühmten Designer des 20. Jahrhunderts finden Sie in den bedeutendsten Museen der Welt und bei" waaronder het logo van Classico Mobile volgt. Onder 'Transportinformationen' staat op de website onder meer vermeld: "Da Classicomobile Italia nicht selbst liefert, möchten wir Ihnen drei unterschiedliche Transportmöglichkeiten für Ihre Warenlieferung vorschlagen. Transportmöglichkeit 1: Abholauftrag (..) Transportmöglichkeit 2: Lieferung durch eine von Ihnen einzutragende Spedition (..) Transportmöglichkeit 3: Selbstabholung (..)"

d. In de Algemene Voorwaarden van Classico Mobile staat onder meer vermeld: "(..) EIGENTUMSVORBEHALT Die Ware bleibt bis zur vollständigen Bezahlung Eigentum von Classicomobile Italia (..)"

e. Classico Mobile heeft in de weekendeditie van NRC Handelsblad van 5 april 2003 en 12 april 2003 een advertentie geplaatst, waarin een aantal meubelen worden getoond (niet meubelen die onder 1.a. worden vermeld), alsmede het internetadres, emailadres en faxnummer.

f. Bij brieven van 29 april 2003 zijn PCM Uitgevers en NRC Handelsblad door Cassina gesommeerd te bevestigen dat zij geen advertenties van Classico Mobile zullen plaatsen, hetgeen bij brief van 22 mei 2003 is geschied.

g. Bij brief van 5 mei 2003 heeft Cassina Classico Mobile onder meer gesommeerd om haar inbreukmakend handelen op de rechten van Cassina te staken en gestaakt te houden en daartoe een onthoudingsverklaring te ondertekenen en haar website ontoegankelijk te maken voor Nederlandse ingezetenen. Classico Mobile heeft aan deze sommatie niet voldaan.

2. Cassina vordert thans, samengevat, dat Classico Mobile wordt veroordeeld om onmiddellijk te staken en gestaakt te houden iedere inbreuk op de auteursrechten van de auteursrechthebbenden, zoals hierboven onder 1.a. vermeld, met nevenvorderingen als nader gespecificeerd in de dagvaarding, waaronder het ontoegankelijk maken van de website www.classicomobile.com voor Nederlandse ingezetenen. Alles op straffe van dwangsommen. Daarnaast heeft Cassina gevorderd dat Classico Mobile wordt veroordeeld tot betaling van € 25.000,= als voorschot op de door Cassina geleden schade, waaronder gemaakte buitengerechtigde kosten van € 3.500,=.

3. Cassina stelt daartoe dat de meubelmodellen uit hoofde van de Auteurswet 1912 auteursrechtelijke bescherming genieten omdat deze een eigen oorspronkelijk karakter hebben en het persoonlijk stempel van de makers dragen. Dat de onder 1.a. vermelde modellen auteursrechtelijk beschermd zijn, is inmiddels al verschillende keren door rechterlijke instanties bevestigd. Classico Mobile handelt onrechtmatig door zonder de benodigde toestemming of goedkeuring van de rechthebbenden op de website en de krantenadvertentie meubelmodellen openbaar te maken die nagenoeg identiek zijn aan de meubels van Le Corbusier en Rietveld van Cassina, en door deze meubelmodellen wereldwijd, onder andere in Nederland, te verhandelen, terwijl zij als professionele partij weet, in ieder geval behoort te weten, dat zij daardoor inbreuk maakt op de auteursrechten van derden buiten Italië. Omdat Classico Mobile een eigendomsvoorbehoud hanteert, totdat het meubel volledig is betaald, kan zij zich niet op het standpunt stellen dat zij alleen 'af fabriek' levert. Bij een eigendomsvoorbehoud vindt in ieder geval de juridische levering in Nederland plaats. Door de verschillende betalingsmogelijkheden van de afnemer exporteert Classico Mobile feitelijk vanuit Italië. Door het onrechtmatig handelen lijden Cassina en de auteursrechthebbenden schade, zowel materieel -gederfde winst, buitengerechtigde en proceskosten- als immaterieel -waardevermindering en afbreuk aan de exclusiviteit van de meubels-.

4. Classico Mobile erkent de auteursrechten van de rechthebbenden en Cassina in Nederland terzake van de meubels van Le Corbusier en Rietveld, maar voert als verweer aan dat zij de meubelen die zij te koop aanbiedt, uitsluitend in Italië verkoopt, dat het daar is toegestaan om dergelijke meubelen te verkopen. Voorts verzet zij zich er niet tegen dat het haar wordt verboden om in Nederland de meubels te koop aan te bieden. Ze is in beginsel ook bereid om haar internetsite voor Nederlandse ingezetenen ontoegankelijk te maken, maar Classico Mobile weet alleen niet of dat technisch mogelijk is, nu haar internetadres op .com eindigt.

Classico Mobile bestrijdt dat zij winst heeft gemaakt met de verkoop van de meubelen in Nederland, te meer ook omdat ze pas sinds februari 2003 bestaat. De gestelde schade wordt door Classico Mobile eveneens bestreden. Na een artikel in NRC Handelsblad over valse meubels heeft zij geen meubelen in Nederland verkocht. Ze heeft ook overigens op geen enkele wijze in Nederland inbreuk gemaakt op de auteursrechten.

Beoordeling van het geschil.

5. Vaststaat dat Classico Mobile in april 2003 een advertentie in het NRC Handelsblad heeft geplaatst, waarin weliswaar geen inbreukmakende meubelen staan, maar waarin wel haar internetadres vermeld stond. Vaststaat verder dat Classico Mobile zonder toestemming van Cassina reproducties van meubelmodellen van Le Corbusier en van Rietveld (zie 1.a.) via het internetadres, zoals vermeld in die advertentie, aan het publiek te koop aanbiedt en na erkenning door Classico Mobile kan ervan uitgegaan worden dat deze reproducties een verveelvoudiging in de zin van artikel 12 lid 1 aanhef en sub 1 van de Auteurswet 1912 zijn. Voor zover Classico Mobile heeft willen betogen dat nu haar internetadres op .com eindigt en niet op .nl, zij geen inbreuk op de auteursrechten van Le Corbusier en Rietveld in Nederland maakt, moet deze stelling worden verworpen omdat dit internetadres ook in Nederland is op te roepen, de site in Nederland is te bezoeken en aldus de inbreukmakende meubels ook in Nederland te koop aangeboden worden. **Classico Mobile voert voorts aan dat de verkoop van de hierboven genoemde meubelen slechts af fabriek in Italië plaatsvindt, zodat in Nederland geen auteursrechten geschonden worden, zelfs niet als aan Nederlanders (in Italië) wordt verkocht.** Hoewel Classico Mobile zich dus op het standpunt stelt, kort gezegd, dat van inbreuken in Nederland geen sprake is, heeft zij zich ter terechtzitting gerefereerd aan het oordeel van de voorzieningenrechter wat betreft de vorderingen onder A. en B. van het petitum, en wat B. betreft, voor zover dat technisch mogelijk is. Daarbij heeft Classico Mobile zelf geopperd een website te maken, speciaal gericht op Nederland, waar de meubelen van Le Corbusier en Rietveld niet op staan. **Nu via het internetadres www.classicomobile.com, waar via de in het NRC Handelsblad geplaatste advertenties de aandacht op is gevestigd, ook in Nederland de inbreukmakende meubelmodellen op de werken van Le Corbusier en Rietveld te koop worden aangeboden, is een verbod zoals door Cassina onder A. en B. gevorderd gerechtvaardigd.** Vooralsnog is de voorzieningenrechter van oordeel dat het verbod tot levering alleen dient te zien op feitelijke levering van de meubels in Nederland. Het voert te ver om onder het begrip levering in de Auteurswet ook een juridische levering naar Nederlands recht te begrijpen bij een feitelijke overdracht van meubelen in Italië. Wat betreft het onder B. gevorderde neemt de voorzieningenrechter in aanmerking de verklaring van de door Cassina geraadpleegde deskundige B.W. Slijk, waarin deze schrijft dat het ontoegankelijk maken van een internetadres voor Nederlandse IP-

adressen/nummers niet ingewikkeld is, en daarbij gebruik gemaakt kan worden van een softwareprogramma. Nu Classico Mobile in Nederland heeft geadverteerd met verwijzing naar haar website, waarop nabootsing van de onder 1.a. vermelde werken te koop worden aangeboden, kan Cassina geacht worden tevens belang te hebben bij de onder C. gevorderde voorziening. De bewering van Classico Mobile dat zij niet in Nederland heeft verkocht of anderszins inbreuk heeft gemaakt op de rechten van de auteursrechthebbenden in Nederland, dient gezien de door haar in een Nederlandse krant geplaatste advertenties gericht op het Nederlandse publiek onder verwijzing naar haar website, door Cassina te kunnen worden geverifieerd. Nu het een buitenlandse gedaagde betreft zal de termijn in redelijkheid worden bepaald op een maand na betekening van het vonnis.

De aan de veroordelingen te verbinden dwangsommen zullen worden gematigd en gemaximeerd als na te melden.

6. Een geldvordering kan in kort geding alleen worden toegewezen, indien voldoende aannemelijk is dat de vordering in een eventuele bodemprocedure zal worden toegewezen. Terzake van de door Cassina gevorderde gedeelde winst wordt overwogen dat, in aanmerking nemend dat Classico Mobile sinds februari 2003 bestaat en ontkent in Nederland de inbreukmakende meubels te hebben verkocht, terwijl Cassina zelf heeft aangegeven geen idee te hebben of, en zo ja, hoeveel meubels door Classico Mobile in Nederland zouden zijn verkocht, zij onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij terzake schade heeft geleden. Evenmin is een spoedeisend belang bij een veroordeling tot schadevergoeding aannemelijk geworden. Wat betreft de buitengerechtigde incassokosten wordt overwogen dat uit de overgelegde specificatie niet aannemelijk is geworden dat de werkzaamheden die zijn verricht voor de aanvang van de zaak anders zijn dan die ter voorbereiding van de processtukken en ter instructie van de zaak. Voor dergelijke kosten pleegt het bepaalde in artikel 241 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering al een vergoeding in te sluiten. De vordering tot vergoeding van buitengerechtigde kosten zal daarom worden afgewezen.

7. De termijn als bedoeld in artikel 260 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zal worden gesteld op zes maanden.

8. Classico Mobile zal, als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de kosten van deze procedure.

Beslissing in kort geding

De voorzieningenrechter:

1. Veroordeelt Classico Mobile om onmiddellijk na betekening van dit vonnis, te staken en gestaakt te doen houden iedere inbreuk op de auteursrechten van de auteursrechthebbenden alsmede het onrechtmatig handelen jegens hen en Cassina, en verbiedt Classico Mobile in het bijzonder de LC1, LC2, LC3, LC4, LC6, LC7, LC8, LC9, LC10-P, LC11-P en Casiers-standaard van Le Corbusier, alsmede in het bijzonder de stoel

Red & Blue van Rietveld openbaar te maken en/of te verveelvoudigen, in het bijzonder door meubelmodellen identiek aan of in overwegende mate gelijkend op de genoemde meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld in Nederland aan te bieden door middel van advertenties en/of op een website die vrij toegankelijk is voor het Nederlandse publiek in Nederland, dan wel op andere wijze in Nederland aan te bieden en/of ten toon te stellen en/of in voorraad te houden en/of feitelijk te leveren en/of in Nederland te importeren en/of naar Nederland te exporteren en/of op welke titel dan ook in Nederland te verhandelen en/of in het verkeer te brengen, zulks op straffe van verbeurte van dwangsom van €5.000,= voor iedere keer dat Classico Mobile met de nakoming van dit verbod in strijd handelt en voor iedere dag dat de overtreding voortduurt, met een maximum van €100.000,=.

2. Veroordeelt Classico Mobile binnen veertien dagen na betekening van dit vonnis de website www.classicomobile.com ontoegankelijk te maken voor het publiek in Nederland, dan wel deze website zodanig te wijzigen dat deze niet toegankelijk is voor IP-adressen die in Nederland zijn gelokaliseerd en voor bezoekers met een NL-domeinnaam, dan wel bezoekers van wie de domeinnaam van de internet service provider eindigt op .nl, zulks op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 5.000,= per dag dat Classico Mobile met de nakoming hiervan in gebreke blijft, met een maximum van €100.000,=.

3. Veroordeelt Classico Mobile binnen een maand na betekening van dit vonnis aan mr. N.D.R. Nefkens, Herengracht 582-584 te (1017 CJ) Amsterdam, onder overlegging van kopieën van offertes en/of facturen en/of bankafschriften en/of andere relevante documenten of bescheiden een schriftelijke, door een registeraccountant gecontroleerde en gewaarmerkte opgave te verstrekken van:

a. het aantal in Nederland geplaatste advertenties of andere publicaties of uitingen met betrekking tot de website www.classicomobile.com, of met betrekking tot de door Classico Mobile aangeboden nabootsing van de meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld, alsmede de media waarin of de wijze waarop deze publicaties en/of uitingen in Nederland zijn verricht,

b. het aantal in Nederland aan (rechts)personen door Classico Mobile of door haar bemiddeling verkochte nabootsing van de meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld, de inkoopprijs, de verkoopprijs en de door haar genoten netto- en brutowinst,

c. de internetadressen en/of ander publicatiemateriaal en/of andere middelen waarmee Classico Mobile de nabootsing van de meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld in Nederland aanbiedt en/of heeft aangeboden.

d. de namen, adressen, telefoon- en faxnummers, web- en emailadressen van de (rechts)personen, die vanuit Nederland nabootsing van de meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld bij Classico Mobile hebben besteld,

e. de namen, adressen, telefoon- en faxnummers, web- en emailadressen van de (tussen)personen die Classico

Mobile heeft ingeschakeld voor de leveringen en/of leveranciers en/of fabrikanten van de nabootsingen van de meubelmodellen van Le Corbusier en Rietveld in Nederland,

dit alles op straffe van verbeurte van een dwangsom van €2.500,= per dag dat Classico Mobile nalaat aan enig onderdeel te voldoen, met een maximum van €100.000,=.

4. Bepaalt dat Cassina binnen zes maanden na heden de hoofdzaak aanhangig dient te maken.

5. Veroordeelt Classico Mobile in de kosten van dit geding, tot heden aan de zijde van Cassina begroot op € 132,89 aan dagvaardingskosten, op € 475,= wegens vastrecht en op €703,= aan salaris procureur.

6. Verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad.

7. Wijst het meer of anders gevorderde af.
